

[Edvard Sørensen.]

jo indtryk af, at det var meget mod det ærede medlems vilje, at forliget var tiltrådt. Jeg synes, det var lidt stærkt. Når man sidder i sådanne forhandlinger, er det jo altid således, at man må bøje viljerne mod hinanden, og mit indtryk fra forhandlingerne var, at der fra alle sider blev givet indrømmelser, at vi opnåede fordele, og at det ærede medlem hr. Aksel Møller i dette samarbejde viste sig som en udmærket forhandler, som — det var mit indtryk — på visse områder egentlig var mere velvillig, end man var det fra mit partis side. Men vi nåede frem til det resultat, som vi i dag står overfor, og som jeg ønsker at vedkende mig.

Det ærede medlem sagde i anledning af mine udtalelser om brugsforeningsskatten, at det, der var sket, var en sammensværgelse af alle kooperationens venner. Jeg ved ikke, om en sådan udtalelse er rigtig. Indenfor mit parti har vi tilstræbt af ærlig vilje et forsøg på at finde et beskatningsgrundlag, som afskaffede den uret, der bestod, ved at brugsforeningerne havde en skattefri formue at arbejde med, hvad købmændene ikke havde. Når det ærede medlem nu siger, at købmandens skat er dobbelt så stor som brugsforeningens, og bruger det stærkt i sin agitation, er det jo et grundlag, der har vanskeligt ved at holde, for man kan ikke sammenligne disse to ting. Et udbytte fra en brugsforening til medlemmerne skal enten beskattes hos medlemmerne for den part, der går over driften, eller for det øvrige, der er en besparelse i forbruget, og det kan ikke beskattes.

Derefter sagde det ærede medlem, at min udtalelse om, at det var realitetspolitik, vi her havde drevet, og at hvis de konservative havde deltaget, var der større mulighed for at nå længere frem, kunne han ikke forstå der var nogen mening i. Jo, der var i allerhøjeste grad mening i det. Vi sad i forhandling med to partier, som ikke ville gå videre; vi sad ene med det standpunkt, vi havde, og vi ville, hvis det ærede medlem havde ydet en god indsats, sådan som vi nu i dette udvalg har set, at han kan, med de evner han har, sikkert have haft mulighed for at nå videre. Men man må få det indtryk, at det ærede medlem ikke ønsker en brugsforeningsskat, men ønsker at have dette forslag at agitere på til tidernes ende. Hvis det

er meningen, synes jeg, det ærede medlem skulle sige det — så ved vi, hvad meningen er.

Overfor det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards udtalelse om udlånsrenten, som jeg havde nævnt, vil jeg sige, at min udtalelse drejede sig om den politisk bestemte rente til mejeribrugene og ikke om de forhandlinger, vi har haft i udvalget.

Endelig vil jeg gerne rette en tak til finansministeren for hans imødekommende udtalelse om en undersøgelse af brugsforeningsskattens virkninger.

Aksel Møller: Til det ærede medlem hr. Edvard Sørensen vil jeg begynde med at sige, at det, der er os imellem med hensyn til brugsforeningsbeskatningen, er af principiel karakter. Forholdet er jo det, at det ærede medlem tror, at man ved beskatningen af formuen kan opnå ligestilling mellem købmandens skat på den ene side og brugsforeningens og dens uddelers skat på den anden side. Vi for vort vedkommende tror ikke på det, og de erfaringer, vi har haft fra det første år med en sådan fremgangsmåde, bekræfter for os, at vi havde ret, da vi bestred, at dette kunne føre til lighed. Derfor mener vi fortsat, at den eneste vej, man kan gå, er at beskatte dividenden, altså gå over til en beskatning af brugsforeningens indkomst, derunder dividenden.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gjorde nogle lignende bemærkninger som det ærede medlem hr. Edvard Sørensen og henviste bl. a. til, at den konservative tankegang var forladt af alle andre nordiske lande. Det ærede medlem slår mig i og for sig ikke ihjel med dette argument. For det første er det ikke på forhånd givet, at alle andre nordiske lande handler fornuftigt. Det var måske sandsynligt, hvis man kunne gå ud fra, at alle andre nordiske lande havde haft en anden politisk mulighed for løsningen af disse problemer; men det ærede medlem vil jo vide, at også der er kooperationens venner politisk de mægtigste, og derfor er det argument, det ærede medlem anvender, efter min mening ikke overbevisende og bestyrker ikke, at den konservative tankegang, det konservative princip i denne sag skulle være usagligt eller urimeligt.

Den højtærede finansminister stillede mig